

Konsekvenser af coronapas i fitnessbranchen

Notat

Dansk Fitness & Helse
Organisation (DFHO)

Børsen DK-1217 København K
www.dfho.dk

Morten Brustad
Branchedirektør
mob@dfho.dk
Tlf: 20 88 32 47

Den 22. marts 2021 indgik Regeringen en bred politisk aftale om en genåbningsplan for Danmark. Det er positivt, at der med genåbningsplanen eksisterer en større forudsigelighed af og gennemsigtighed i, hvornår de forskellige samfundsaktiviteter forventes at kunne genåbnes. Dog er det problematisk af både økonomiske, administrative og sundhedsmæssige årsager, at der i forbindelse med genåbningen af fitnesscentre og øvrige indendørs træningsfaciliteter stilles krav om coronapas. I nærværende notat beskrives problemstillingerne forbundet med indførelsen af et coronapas for branchen. Notatet omfatter ligeledes konkrete anbefalinger til løsningsmodeller.

Indhold

1.	Baggrund	1
2.	Konsekvenser af indførelsen af et coronapas i genåbningen af indendørs træningsfaciliteter	1
2.1.	Sundhedsmæssige konsekvenser – færre vil træne med et coronapas	2
2.2.	Økonomiske og administrative konsekvenser ved indførelse af coronapas	3
3.	Ansvar for kontrol med coronapas	4
4.	Smitten sker privat – restriktionerne begrænsede smitten i fitnesscenteret	4
5.	DFHOs anbefalinger	5

1. Baggrund

I henhold til genåbningsplanen forventes fitnesscentre sammen med øvrige indendørs træningsfaciliteter for voksne at kunne genåbnes den 6. maj eller 21. maj. I den forbindelse stilles der med den politiske aftale krav om, at brugerne skal kunne fremvise et coronapas for at benytte træningsfaciliteterne.

2. Konsekvenser af indførelsen af et coronapas i genåbningen af indendørs træningsfaciliteter

En undersøgelse både blandt fitnesscentre og blandt brugerne viser, at et coronapas vil have store konsekvenser både økonomisk og administrativt for branchen og sundhedsmæssigt for brugerne.

2.1. Sundhedsmæssige konsekvenser – færre vil træne med et coronapas

En række nye analyser, som er gennemført på baggrund af den første nedlukning af træningsfaciliteter i Danmark, viser, at nedlukningen har resulteret i øget inaktivitet og mistrivsel blandt danskerne. Det har altså stor betydning for den generelle sundhed og trivsel, når motionsvaner brydes eller begrænses.

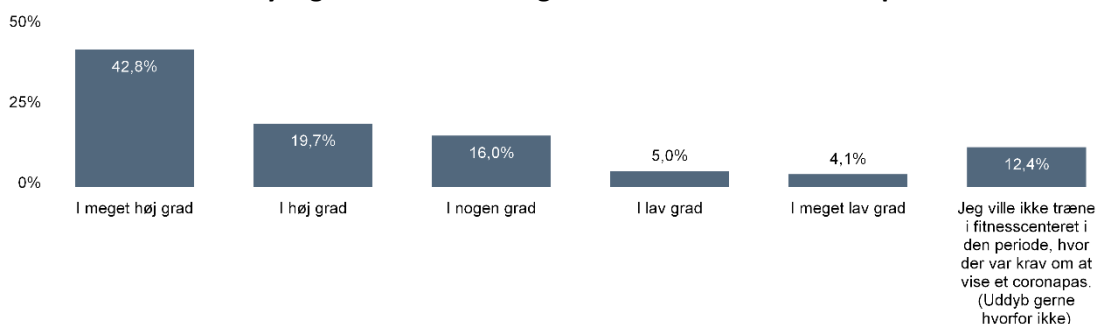
Den lange nedlukning af de indendørs træningsfaciliteter – herunder fitnesscentrene – har resulteret i, at hele 38% af den voksne befolkning helt er stoppet med at dyrke motion efter den første nedlukning. Tilsvarende viser en ny brugerundersøgelse blandt knap 20.000 af fitnesscentrenes brugere, at knap 72% føler, at nedlukningen af fitnesscentrene har påvirket deres fysiske trivsel, mens 57% mener, at det har påvirket deres mentale trivsel. Særligt de ældre grupper, som fx har brug for maskiner og professionel vejledning for at kunne træne, svarer, at det påvirker dem fysisk. Derimod er det i højere grad de yngre grupper, som mener, at det har påvirket deres mentale trivsel, at fitnesscentrene har været lukket.

Fitnesscentrene og øvrige indendørs træningsfaciliteter udgør for en stor del af den voksne befolkning den primære kilde til motion. Det gælder for hele 86% af fitnessbrugerne. Undersøgelsen viser med al tydelighed, at det ikke er nemt at udskifte de vante træningsrammer med andre motionsformer, og at mange selv efter en genåbning har svært ved at komme tilbage i de gode vaner. Derfor svarer over 65% af de respondenter, som har fitness som deres primære kilde til motion også, at de efter nedlukningen har dyrket markant mindre eller slet ingen motion.

Af hensyn til befolkningens generelle sundhed og trivsel er det derfor også vigtigt, at fitnesscentrene og øvrige indendørs træningsfaciliteter er noget af det første, der genåbner den 6. maj.

Brugerundersøgelsen viste dog samtidig, at hvis der indføres krav om et coronapas for at benytte sig af fitnesscentrene, vil mange fravælge at komme tilbage i fitnesscentrene. Hele 37% svarer, at de kun i nogen grad eller slet ikke vil komme tilbage i fitnesscentrene, hvis det kræver et coronapas. Ca. 62% svarer også, at de i høj eller i meget høj grad vil begynde at træne igen. Dog svarer en række af disse uddybende, at selvom de ville gøre brug af et coronapas for at træne, vil det føre til, at de vil træne mindre, fordi det bliver for besværligt.

Sandsynlighed for at træne igen ved indførelse af Corona-pas

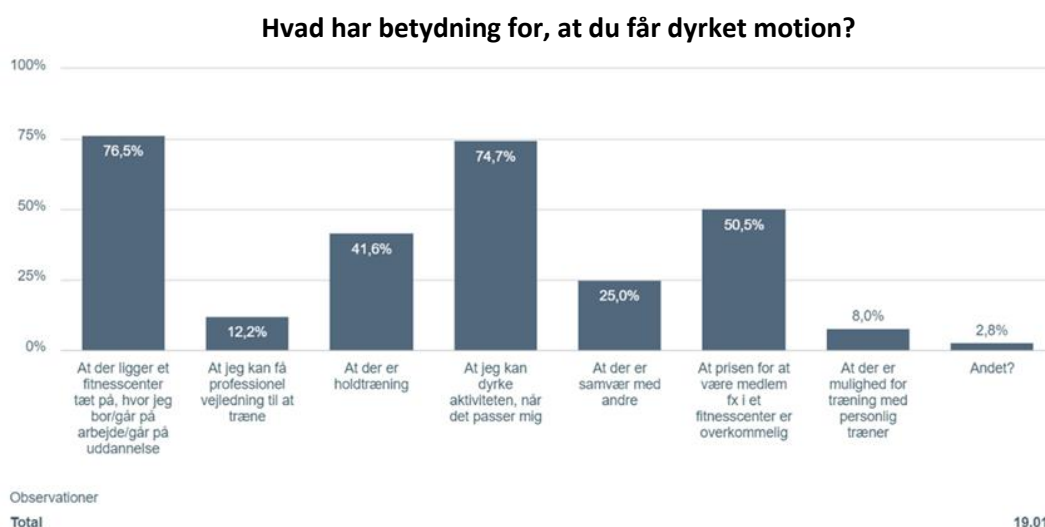

Observationer

Total

18.152

Flexibilitet spiller en afgørende rolle for fitnesscentrenes brugere, hvor 75% af de adspurgte i brugerundersøgelsen netop påpeger, at fleksibilitet i træningstilbuddet og dermed, at de kan træne, når det passer ind i hverdagen, spiller en afgørende rolle for, om de får dyrket motion.

Indførelsen af et krav om coronapas vil derfor utvivlsomt for mange gøre det mindre fleksibelt og mere besværligt at få trænet i dagligdagen, hvorfor mange ikke vil genoptage deres motionsvaner. Det vil få yderligere konsekvenser for brugernes generelle sundhed og trivsel.

2.2. Økonomiske og administrative konsekvenser ved indførelse af coronapas

Fitnessbranchen har allerede og trods pausede kontingentbetalinger mistet ca. 20% af sine medlemmer efter nedlukningen, og den negative spiral risikerer at blive forstærket med et coronapas. Når en så stor del af medlemmerne svarer, at de ikke vil vende tilbage til fitnesscenteret, hvis der indføres krav om coronapas, står branchen over for en risiko for at miste mellem 20-40% af medlemmerne og dermed omsætning. Et så stort økonomisk tab vil kun meget få centre kunne bære. Det skal yderligere ses i lyset af, at nedlukningen allerede i dag har haft store økonomiske konsekvenser for branchen. Hvert fjerde fitnesscenter svarer således også i en nylig gennemført medlemsundersøgelse blandt fitnesscentrene, at de har overvejet at lukke.

Derudover er der en række ubekendte vedrørende den praktiske håndtering af et coronapas i fitnessbranchen, som tilsvarende vil resultere i store økonomiske og administrative byrder.

En lang række fitnesscentre – både private og foreningsdrevne – er eksempelvis ubemandede helt eller delvist. Ved en digital løsning, ville fitnesscentrene skulle igangsætte en omfattende it-udvikling, så de digitale adgangskontrolsystemer og -scannerne kan registrere coronastatus for brugerne, opfylde krav i databeskyttelsesforordningen mv. Det vil for en stor del af denne type fitnesscentre ikke være muligt at gennemføre så stor en systemændring, som formentlig efter en kortere periode ville skulle udfases igen i takt med lempelse af restriktioner og fremdriften i vaccineprogrammet. Samtidig vil implementeringen af et digitalt system, der

kan håndtere coronapas i fitnesscentrene, medføre store midlertidige økonomiske omkostninger til it-udvikling og indkøb af nødvendige elektroniske adgangskontrolløsninger. En implementering af de nødvendige it-systemer vil estimeret for hele fitnessbranchen udgøre mellem 40-50 mio. kr. til et it-setup, der skal anvendes i nogle få måneder.

Hvis fitnesscentrene i stedet for en digital løsning til håndtering af et coronapas skal løse det ved at indføre manuel medarbejderkontrol med coronapas, vil det tilsvarende resultere i omfattende omkostninger til medarbejderressourcer – ikke mindst eftersom en række fitnesscentre i dag er helt eller delvist ubemandede. Det vil i en sådan løsning være nødvendigt med fast kontrolbemanding i fitnesscentrenes åbningstider, som for mange centre er mellem kl. 5–00. Det vil skønsmæssigt være forbundet med ekstraomkostninger på 30-40 mio. kr. pr. måned for hele fitnessbranchen.

Indførelsen af krav om coronapas for genåbningen af indendørs træningsfaciliteter er således forbundet med enorme økonomiske omkostninger for branchen, som ikke er dækket af de eksisterende hjælpepakkerne. Disse yderligere omkostninger skal desuden lægges oven i de ekstraomkostninger, branchen allerede har, i forbindelse med krav om øget rengøring, sprittilgængelighed, plastmontre, afskærmning mv.

3. Ansvar for kontrol med coronapas

Betragtningerne i afsnit 2.2 hviler på den forudsætning, at kontrollen med et coronapas for adgang til indendørs idrætsfaciliteter – herunder fitness – i sidste ende påhviler idrætsaktørerne.

Indendørs idræt genåbnes efter planen fra 6. maj og 21. maj. Ifølge den seneste vaccineplan (31. marts 2021) skal alle personer over 50 år være blevet tilbudt første vaccinstik i perioden 3. maj-16. maj.

Det betyder, at Danmark, på det tidspunkt hvor indendørs idræt genåbner, i meget stor udstrækning har nået en milepæl i forhold et helt centralt princip i genåbningsaftalen. Nemlig at når de ældste og sårbare borgere over 50 år, der ønsker det, er vaccineret, så er risikoen for dødsfald og overbelastning af sundhedsvæsenet som følge af corona faldet markant.

I lyset af denne markant mindskede risiko, som vil være gældende i løbet af maj-måned, så forekommer en fastholdelse af kravet om coronapas til dele af idrætssektoren unødigt – særligt når det er forbundet med meget store økonomiske og administrative byrder for aktørerne.

4. Smitten sker privat – restriktionerne begrænsede smitten i fitnesscenteret

De seneste to største undersøgelser af smittespredningen – herunder fra Nordsjællands Hospital blandt 90.000 borgere – konkluderer, at smitten primært sker blandt venner, i familien og mellem kollegaer, og derfor i meget ringe grad i fitnesscentre, på restauranter, under indkøb eller i offentlig transport. Det bekræftes også af de undersøgelser, der er gennemført i fitnessbranchen, hvor de tidligere restriktioner viste sig effektive til at forhindre

smitteudbrud i fitnesscentrene. Samtidig svarer brugerne, at de i høj grad oplevede, at restriktionerne blev overholdt i fitnesscentrene, og ca. 80% svarer, at de følte sig trygge ved at træne i deres fitnesscenter under de gældende restriktioner i genåbningsperioden i 2020.

I det lys kan et krav om coronapas derfor virke som et uproportionelt redskab i en genåbning af fitnesscentrene og øvrige indendørs træningsfaciliteter. Særligt da det er et krav, som vil have store administrative og økonomiske konsekvenser for branchen, og som tilsvarende kan få utilsigtede konsekvenser for, hvorvidt danskerne vil vende tilbage i deres vante træningsrammer.

5. DFHOs anbefalinger

Fitnesscentrenes brancheorganisation, Dansk Fitness & Helse Organisation (DFHO), glæder sig over, at fitnessbranchen sammen med øvrige indendørs træningsfaciliteter kan genåbnes i maj 2021.

Men på baggrund af den lave smitterisiko forbundet med træningsaktiviteter, de omfattende konsekvenser af indførelse af et krav om coronapas samt i lyset af den generelle fysiske såvel som mentale mistrivsel, som nedlukningen af træningsfaciliteter har ført til, anbefaler DFHO:

- At man i vurderingen af, hvilke aktiviteter der bør åbnes som det første i maj, inddrager et større hensyn til voksnes sundhed og trivsel. Det anbefales således, at **fitnesscentre og øvrige indendørs træningsfaciliteter genåbnes senest den 6. maj** og ikke først i slutningen af maj.
- At indførelsen af et krav om coronapas for genåbningen af indendørs træningsfaciliteter – herunder fitnesscentrene – revurderes, og at man i stedet genåbner fitnesscentrene under **samme forudsætninger og restriktioner som ved sidste genåbningsperiode** i juni til december 2020.

Hvis kravet om coronapas fastholdes, anbefaler DFHO:

- At **ansvaret for kontrol af coronapas** ikke pålægges idrætsaktørerne – herunder fitnesscentrene, men at det derimod påhviler den enkelte idrætsudøver på samme vis som overholdelsen af øvrige restriktioner såsom mundbind, afstand mv. også påhviler den enkelte på arbejdspladsen eller i familien. Det anbefales således, at idrætsaktørerne ikke ansvarliggøres og dermed heller ikke bærer straffeansvaret, såfremt kravet om coronapas ikke overholdes.
- At **myndighedskontrollen af borgerne** og overholdelsen af kravet om brug af coronapas sker ved stikprøver foretaget af politiet samtidig med den stikprøvekontrol, der allerede i dag foretages af politiet af, om idrætsaktørerne overholder alle øvrige restriktioner.

Hvis kravet om coronapas fastholdes med et ansvar for idrætsaktørerne, anbefaler DFHO:

- At virksomhederne **kompenseres økonomisk** gennem en udvidelse af de midlertidige hjælpepakker for omkostninger, der er forbundet med at efterleve et nyt krav om et coronapas.